

قرقچیلینی قازانمش، بر چوق آتلرده یولده قالمش؛ بر قسیمی ده یانه رق تولش؛
النجی به قدرده مکافاتار ویریلش اولدیغنی آکلایوردق...

« پتمدی »

صلیم ثابت

تورکلر سونی

عثمانی - بلغار صلمی . — طالعیز بر حربک سوکنده تورکلرک آذربجیق بوزلری
کولدی . کنج تورکلر سیاستده جسور ، عسکرلکنده ماهر طاورانه رق آلدن کینمش
تورک ایلینک بر پارچه سنی استرداد ایده بیلدیلر . بر قاچ آی اول غالب اردو سنک اوکنده
مظفر بر قوماندان صفتیله عثمانیلره مضر و محقر بر معاهده فی امرا و املا ایتدیرن جفرال
صاووف ، بر قاچ هفته اول نازک ، او یصال بر دیلومات قیافتنده باب عالی به ، صلح ایسته مه به
کلدی ؛ بر قسم ادرنه ولایتینک و بوتون ادرنه مستحکم اردو کاهنک بزده قالماسنه ، دیگر
مسئله لرکده آرزومن دائره سنده حل ایدیله سنه موافقت ایتدی . بویله جه ، تورکیه کجی
حربده اک جوق اوغراشدینی اک قوی خصمندن بر آرز اوجنی آلدی ، دیمکدر .
بز ، حربدن اول ، تورکیه نک بالقانلرده اک تهلیکلی دشمنی اسلاولر اولدیغنه قانعدک .
اسلاو تهلیکسی تورکلر قدر ههله نلری ده تهدید ایتدیکندن بواکی عنصرک او بوشه رق
مدافعه موجودیت اتمه لری ممکن ولایم صانیوردق . لکن وقایع ، مع التأسف آرزومن
دائره سنده جریان ایتدی . ههله نلره اسلاولر برکوب تورکلر علیه یورودیلر . تسالیا
محاربه سنندن اعتباراً استانبولله آتنه آره سنده تأسس ایدن ای مناسبت بوزولدی ؛ حتی
بوندن سوکره تماماً دوزله سی ده بر آرز زورجه در .

محاربه لر ، موجود موازنه لری آلت اوست ایدرلر ؛ محاربه لری متعاقب بین الدول
اتفاقلر ، اشتغاللر ، مناسبتلر اکثر یا ده کیشیر . اسلاواق سوک محاربه ایله ، روم ایلیده
تورکلره ویره جکی ضررک اعظمیسنی ایراث ایتدی . اکثریت اهالیسی اسلاو اولان ولایتلرک
هیبسی ممالک عثمانیه دن آیریلدی . اسلاولرک اوروپاده تورکلره مان هبج آلیش ویریشی
قالما دی . اسلاولر ، بوندن سوکره ، کندی آره لرنده ، و یاخود تاریخی خصملری اولان
ههله نلره قوزیلرینی پایلاشمه به مجبور اوله جقلردر . آسیای عثمانیده ایسه تک بردانه بیه
اسلاو یوقدر .

لکن ههله نلره تورکلرک تماس و حتی تصادم نقطه لری ، بو محاربه ایله اکبلمش دکل .
آرتعمدر . ایلك دفعه ، بوندن یوز یکریمی یوز اوتوز ییل اول ، ایکنجی دفعه طغسان
شوقدر ییل اول ، ینه اسلاولرک یاردیمیه ییزانس ایمبراطورلغنی احیایه قالدیشان کنیش
خیالی ههله نلر . بو سفرده عین مقصدک آرقاسندن نمایشکارانه قوشوب طور یورلر :

برنجی قسطنطین، تاج کیمه مراسمده اسم رسمینی ۱۲ نجی قسطنطین دیه اعلان ایتدیزه جک و آبی نه روس مناسترلرینک کوفلی غزلرنده بولدیریلان اسکی بیرانس بازیه توسلرینک تاجنی باشنه قویه جقدر. . ذاتاً سلائییک کوجوک آیا صوفیاسنده قرالغنی ایلك تقدیس ایدن متروپولید کندیسنه خطاباً: « یاقین بر استقبالدیه بازیه توس قونستنتینینک بویوک آیا صوفیاده دها عالی برتخته قومودنی کوره جکز. . دیمش و پک جوق آلفیشلا عشدی. . بولر هنوز لاف و خیالدر؛ لکن حقایقک بر جوغی خیال وامل حالنده باشلار. . کوجوک اوروپای عثمانی ایله بویوک آسیای عثمانیده هله نلک ادعاسنده بولونان عثمانی تبعه سی پکده آزدکلدر. یونان قرالغنی، بیرانس امپراطورلنی املنی تعقیب ایتدیکجه، تبعه شاهانه آره سنده هله نلک ادعاسی موجود قالدیجه، تورکیه یه ائک تهلکلی خصمک کیم اوله جنی کندیلکندن تعیین ایدر. »

روم ایلی ساحلنی، آناتولی اطله لرینی بالقول اله کچیرد کلرندن بری یونانلیرک آناتولی یه دیکدکلری نظردن فعلی نتایج جیقهبیلمک احتمالی، عثمانی آسیاسنه ائک جوق علاقه دار آلمانیا قیصرینک یونان قرالینه کوستردیکی جملهلر، کافی درجه ده اظهار و اخطار ایتمش اولسه کرکدر.

خصمیزک خصملریله منافعمز اکثریا برلشیر. یونانک توسعندن ائک جوق متضرر اولان و بالآخره متضرر اوله جق بولونان دولتلر، بولغارستان، ایتالیا و آرنائوودلدقدر. دها بر قاچ آئی اول تورکلره بو قدر خسار ویرن ایتالیانلر، آرنائوودلر و بولغارلرله دوستلاشمقدن بحث ایتک هنوز ایرکسه ده، منفعتلرنده توافق حاصل اولان قوتلر پیننده حال حرب و نزاعک عدم دوامنه سوییله بیلیر. بناء علیه خارجییه نظارتی اطله لرنده فعال و شدید داخلیه ناظریمیزک دمیردن ایله اداره اولونوب سرعتله نتیجه لن عثمانی - بولغار صلحنی تصویب و تقدیر ایدنلردنر.

« اتحاد و ترقی » جمعیتنک ییلایه قونفره سی. — ایوم موقع اقتدارده بولونان « اتحاد و ترقی » جمعیتنک ییلایه قونفره سی اولکی هفته انعقادیه باشلادی و حالا دوام ایدیور. جلسه لر علنی اولمادینی جهتله قونفره نلک مذاکره لری، مطبوعات طرفندن تعقیب ایدیله مکه در. ایکنجی جلسه ده اوقونولان مرکز عمومی راپورندن ماعدا، هیچ بر مهم وثیقه، صحائف مطبوعاتیه هنوز انتقال ایلمه مشدر.

مرکز عمومی راپوری ایکی قسمدن ترکیب ایدیور: راپورک اوچده ایکیسینی تشکیل ایدن برنجی قسم، کچن سنه وقایع سیاسیهنک بر خلاصه سندن، ایکنجی قسم ایسه مرکز عمومینک قونفره نلک مذاکره و تصویبیه عرض ایده جکی ماده لری اساسلرندن عبارتدر. راپورده کچن سنه نلک وقایع سیاسیهنی، بالطبع، اتحاد و ترقی نقطه نظرندن مشاهده و حکایه اولنمشدر. ذاتاً بالجله وقایع بشریه و کونییه مطلقامعین بر زاویه رؤیتدن کوریلیر؛ شیئی (objectif) تاریخ، هما و عنقا قییلندندر. تاریخه نفسیت (Subjectivité) ویریلیرکن، مطلوب بر غایه یه ملوغری یورونور. تاریخک نفسیتی غایه مطلوبه ایرمک

ایچون واسطه اولامازسه ، ممدوح سایلاماز . مرکز عمومی راپورینک نفسیلکی ،
نفسیت تاریخیه دن بکله نیلن نتیجه یی و بروب ویرمدیکنه حکم ایدم بیلیمک ایچون ییزده
هنوز معلومات کافییه یوقدر .

راپورک ایکنجی قسمنک موضوعلری ، اقتصاد ، معارف ، تربیه ، ملت و فرقه
تشکیلاتنک اصلاحی مسئله لریدر . اتحاد و ترقی مرکز عمومییسی ، یعنی قوه اداریه سی ،
کندی فرقه سنه بوش و هوایی سیاست کورولتیلرینه قایل قسزین . اقتصادی قانونلرک
وضعنه ، اقتصادی مؤسسه لرک احداثه و بونلر سایه سنده ملتده برانتهیه اقتصادی حصوله
صرف جهد ایتیهی توصیه ایلدور . و بو اجتهاد و مساعیه غایه اولق اوزره ده « اقتصاداً
کندی کندیمزه کفایت ایدم جک برحاله کله یی » کوستریور . اراثه ایدیلن غایه یه وصولک
فوق العاده زورلقنی اعتراف ایتیمکله برابر بوکون مستقل یاشامق ایسته یین بره یات اجتماعیه
ایچون ، بوندن غیری غایه نیک اوله میه جفتی تصدیقه ده مجبورز : اقتصاداً کندی کندیته
کفایت ایتیمین ، یعنی استقلال اقتصادی یه مالک اولمایان بر هیات اجتماعیه ، استقلال
سیاسی-نی غائب ایتیه محکومدر .

تعمیم معارفک وجوبی آرتق بزم مملکت مزده بیله متعارفه لر صرسته کچمک اوزره در .
مرکز عمومی ، بومهم مسئله ده پک لزوملی بر خطوه ترقی دها آتمش و « مکاتب عالیه
وتالیه من ایچون متخصصلر جلب و معارفک قسماً بونلر آینه تودییی » لزوم و ضرورتی
اعتراف و اعلان ایلدمشدر . بزده ، مکاتب عالیه منک و علی الخصوص دارالفنون شعباتنک
اوروپایی متخصصلر کتیر بیکسزین اسملریله حقیقیلری تطابق ایدمیه جکنه قطعاً قائل
اولانلرئز .

راپور ، تعمیم معارف مسئله سنه ، منطق و علمی اوله رق تربیه ملیه و اخلاقیه و دینی
مسائلنی ده ربط ایتمشدر . بز ، تورک یوردجیلری ، اتحاد و ترقی مرکزینک بوسنه کی
راپورنده قبول ایتدیکی تربیه مبدألرینه تماماً اشتراک ایلدرز ، چونکه اوتهدن بری عینی
مبدألرک مدافعی ایدک . شمدی یه قدر مجموعه مزده انتشار ایدن برخیلی مقاله لر ، بزمده ،
طبقی اتحاد و ترقی مرکز عمومییسی کی ، « ترقیات مدنیه اعتباریله غربه تمیل مجبوریتنده
« بولونان مسلمانلری انحطاطدن قورتارمق ایچون اسلامیق اساسات اعتباریله عصر
« سعادت » تطبیقات اعتباریله عصر حاضره ارجاع و توفیق ایتک ضرورتنه » ایمان
ایتمش اولدیغیمزی اظهار و اثبات ایدر (۱) . بزده ایستبورز که « حکمت اسلامیته نیک رکن
اساسیسی اولان فقه و کلام سنت سنیه و مصلحت اجتماعیه موافق بر صورتده تصفیه
و توسیع اولولسون » ده هم « صنف منور تدین » ایتسین ، همده « صنف متدین تنور »
ایله سین ..

ملت مسأله سی ، تعلیم و تربیه مسائلیه علاقه دارد : ملتک الک صاغلام تمللری اولان

(۱) بالخاصه « کوک آلب » ک « تورک لشمک » اسلاملاشمق ، معاصرلاشمق »

مقاله لرینه مراجعت اولولسون .

لسان، اراده و دین ملی، مکتبلرده اوکره نیلیر، تعلیم و تربیه ایلله قزانیلیر. راپورتعلیم و تربیه بی متعاقب ملتیدن بحث ایتکده اصابت ایللمشدر. اتحاد و ترقی مرکز عمومیسینک بوسنه ملت مسئله سنه نظری، ملتجیلرجه مقبول مبدألره پک جوق یاقلاشییور. «تورک یوردی» طوغارکن، ملتچی اوله رق طوغمشدی؛ زیرا «ملت فکرینک برتورک انتباه و تکاملنه اک قوتلی سائق اولدینی» اعتقادینک محصولی ایدی. عین طرز تفکری، مرکز عمومی راپورنده کورمکه سونیورز و «مرکز عمومی» بی بوتکاملندن دولای صمیمیتله آقشلابورز.

اتحاد و ترقی جمعیتنک تشکیلاتی اصلاح و اکمال ایتک ایچون مرکز عمومیسینک بوسنه توصیه ایتدیکی بللی باشلی تدابیر ایکییه انحصار ایدیورکه بونلردن بریسی اتحاد و ترقی جمعیتنک، فرقه سیاسی حالته قلب ایدیللمسی؛ ایکنجیسی ده پوکونه قدر کاتب عمومیلکله اداره اولونان جمعیتک باشنه بر رئیس کچیریللمسیدر. بر رئیس «فرقه موقع اقتداره کچنجه هیئت وکلاده موقع ریاستی احراز ایدمکچدر.»

جمعیت، ایکی اوچ سنه دن بری فرقه حالته انقلاب، آرزوسنی اظهار ایتکده در؛ مرکز عمومی راپورلرینک بر ایکیسنده یو آرزونک ذکر و بیان اولندیغنی ده خاطرلارکی اولیورز. مذکور آرزونک، صرف آرزو حالنده، یعنی قوه ده قالب فعله، حیاته کچمه مسی. هر دورلو آرزو و املاک فوقنده طوران و اوئلره حاکم بولونان حقایق اجتماعیه مزک الحاقی نتیجه سی ایدی، صانیرز. عجب او حقایق اجتماعیه، پوکون تغیر ایتشمیدر؟ - بو سوآلک قطعی جوابی زمان دن بکله مک مجبور بندنیز. بونکله برابر، جمعیت ویا فرقه نیک، دیگر مشروطی مملکتلرده کورولن انموذجلره بر آرزدها تقریبی و افعال و حرکاتنک دها زیاده او انموذجلره توافقی ممکن و مفید ظن ایدنلردن.

کاتب عمومی به بوندن بویله «رئیس» اطلاق اولتمه سی صرف بر اسم مسأله سیدر؛ فقط فرقه رئیسینک «فرقه موقع اقتداره کچدیکی زمان هیئت وکلا ریاستی احراز ایتمه سی» یعنی، قانون اساسیمز اصطلاحاتنه کوره صدراعظم نامزدی اولماسی، غایت عظیم بر انقلاب پروژه سیدر. معدل قانون اساسی، صدراعظم و شیخ الاسلامک نصب و تعیینی ذات حضرت پادشاهینک حقوق غیرمقیده سندن عد ایتکده در. محرر قانونمیز بویله اولدینی کی، هنوز هیچ بر تعامل ده ذات حضرت خلافت پناهینک بو حقنی تحدید و تقیید جهتنه کیتمه مشدر. اتحاد و ترقی جمعیتی، حقایق اجتماعیه مزه نفوذ و اطلاعی آرتدینی نسبتده او حقک تحدیدینی دکل، بلکه توسیعنی عمده اتخاذ ایتمشدی. کچن سنه مجلس عمومیده قانون اساسینک ۳۵ نجی ماده سی مذاکره سنده آلدینی وضعیت و او مذاکره ده نقطه نظرینک مدافعه سی ایچون مجلس مبعوثانک فسخنی ییله کوزه آلدیرماسی، اتحاد و ترقی نیک انقلاب تأثیر ییله طوغان وادیقار نظریه لرندن پک زیاده اوزاقلاشدیغنی واضحاً اثبات ایللمشدی. بو، بویله ایکن، راپورده هیأت وکلا ریاستنه نامزد بر رئیسک ظهور ایدیوریشی هر کسی شاشیرتمدی. پارتی رئیسینک هیأت وکلایاستنه نامزد اولماسی موجود قانون اساسی به، اتحاد و ترقی فرقه سنک تکامل مشهودینه مغایر اولدقدن باشقه فرقه نیک وحدت، انتظام و انضباط داخلیمی

جهتندن ده مضر و مششوم اولماسی اغلب احتمالدر : فرقه داخلنده رئیس اولقی ایستینلر عددنجه حزبلر تشکیلی ایدیهیلیر .

قونفردهده « لیدر مسألهسی » نامنی آتش اولان بومسئله، انکلتزه فرقه تشکیلاتنک یا کلش آ کلاشله سندن چیقمش اولسه کرکدر . حالبوکه انکلتزهده فرقه لرک قلمی و مستمر قاعده لره مربوط تشکیلاتی یوقدر ؛ « لیدر » انتخابی ده بر قاعده مطردهیه تابع دکدر . « لیدر » لر فرقه ایچندن، همان دائماً طبیعی بر صورتده کنندی کنندیه صدور ایدر . « لیدر » ، انتخابه، فلانه حاجت قالمسزین، فرقه افرادینک جملهسی طرفندن مطاع اولیوریر . بونقطه نظرندن، اتحاد و ترقی نك بوکونکی « لیدر » ی طلعت بکدر . انکلتزهده قرال، بر فرقه نك « لیدر » نی مطلقاً قایینه ریاستنه کنیرمک مجبوری قانونیه سنده دکدر ؛ ذاتاً انکلتزه قانون و تعامللری قایینه نك وجودنی طانیازکه ، حکمداره بویه بر مجبوری تحمیل ایدیهیلین . انکلتزه قرالی صرف اراده ذاتیه سیله هر هانکی بر فرقه نك ک صاحب نفوذ بر اعضاسنه، قرال لک اک مهم بر خدمتی تحمیل ایدیهیلیر و ایتمکدهدر . فقط ایتمیهده ییلیر . انکلتزه حقوق اساسیه سی اوقدر نازک، ذی حیات، انجه، قاریشیق و صرف انکلتزهیه خاص بر منظومه قوانین و تعاملدرکه اونک دیگر مملکتلره نقل و تطبیق همان محالدر .

« پارلامنتاریزم » دنیلن اسول اداره نك بلجیقا و یا فرانسهده کوریلن شکلنک بیله تورکیهده تطبیقنه موفیق حاصل اولامادیقی، کچن اوچ دورت سنه ک حیات مشروطیتیز بلغاً مابلغ اثبات ایتشدر . طئندهیز ؛ بناء علیه مشروطیتنک محافظه سی ایچون بیله، احوال اجتماعی و سیاسیه مزه، عنعنه و معیشتیز ده او یغون بر شکل مشروطیتنک قبولی لابدر . « تورک یوردی » ، خلافت اسلامییه یی و تورک خاقانلقنی حائز قوه عالییه (Pouvoir Suprême) نك اقتدار و شوکتی آر تدیر یلمالی . فکرندهدر ؛ عثمانلی ایمراطورلغنک کلید طاشی مقام حکمداری اولدیغنه قالمدر . بوجهتله « لیدر مسئله » سنک اتحاد و ترقی قونفردهسی طرفندن قانون اساسیمزه موافق اولمایان بر طرز حله افترا ن ایتمه مکده اولدیقی، یعنی فرقه رئیسنک، هیئت و کلا ریاستنه نامزد اولماسی فکرنک رد ایدیلدیکنی صوک کونلرده خبر آلاق سونمشدر . « اتحاد و ترقی » قونفرده سنده معتدل بر جریانک تفوقنه دلالت ایدن بوخبر دیگر مسائلک ده حیات حقیقیه مزه اوفق صورتلرده حل اولنه جنی امیدنی ویردیکنندن، اطمنان و سروری موجبدر .

آ . ی .

مستشرق معلم وامبری نك وفاتی . — تورکیانه جوق خدمتی طوقونمش .
تورکلره دوستلق ایتش معلم وامبری نك وفاتی جوق تأثرله خبر آلدق . « تورک یوردی » طرفندن مادام وامبری یه تعزیه تلغرافنامه سی کوندریلدی . متوفای مشارالیه ک ترجمه حالی ، تورکیانه ایشدیکی خدمتلی ، کتابلری حقنده کی معلوماتی . کلهجک نسخه لر عک برنده تفصیل ایله قارئلریزه عرض ایتک نیت و امیدندهیز .